

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-405/23-T

Název	Gymnázium Jana Šabršuly s.r.o.
Sídlo	Mláďí 726, 735 14 Orlová-Lutyně
E-mail	gymnazium@linguistic.cz
IČO	26867940
Identifikátor	650078331
Právní forma	společnost s r.o.
Zastupující	Mgr. Richard Adamus, Ph.D., statutární zástupce ředitelky školy
Zřizovatel	společníci Gymnázia Jana Šabršuly s.r.o.
Místo inspekční činnosti	Mláďí 726, 735 14 Orlová-Lutyně
Inspekční činnost na místě	20. 2. 2023 – 22. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Gymnázium Jana Šabršuly s.r.o. (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. K termínu inspekční činnosti škola vzdělávala ve čtyřech třídách celkem 56 žáků v oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté), z nichž evidovala tři žáky s odlišným mateřským jazykem a tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola organizuje jazykové kurzy pro cizince migrující z Ukrajiny (intenzivní jazykový kurz češtiny).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je s gymnáziem dlouhodobě profesně spjata. V rámci přenesení části řídicích kompetencí zajišťovala společně se svými dvěma zástupci organizaci a průběh distančního vzdělávání, monitorování kvality výchovně vzdělávacího procesu i úpravu stěžejních kurikulárních dokumentů. K termínu inspekční činnosti jménem školy jednal s inspekčním týmem statutární zástupce ředitelky školy. Realizovaný koncept všeobecného gymnaziálního vzdělávání, rozšířený o jazykové zaměření, vhodně rozvíjí studijní předpoklady žáků, umožňuje jejich užší profilaci již od prvního ročníku a podporuje zapojení žáků do rozšiřujících vzdělávacích aktivit. Organizace bezplatného přípravného kurzu umožňuje žákům vykonání zkoušky z anglického jazyka na úrovni B2 a C1. Vzdělávací nabídku doplňuje výuka třetího cizího jazyka (např. portugalština, italština, čínština), přičemž ve školním roce 2022/2023 probíhá výuka japonštiny jako nepovinného předmětu. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 je v řešení zjištěný nedostatek týkající se bezbariérového vstupu. Strategii rozvoje gymnázia se daří naplňovat prostřednictvím efektivního využívání personálních, finančních a materiálních zdrojů.

Principy řízení odrážejí velikost školy a vycházejí z jasně stanovených pravidel, delegování kompetencí na další pracovníky a jejich adresné zodpovědnosti za splnění úkolů ve svěřené oblasti. Systém porad a pravidelná komunikace umožňují plynulý chod školy i operativní řešení problémů a zajišťují ředitelce komplexní přehled o všech stávkách fungování gymnázia. Efektivitu řízení podporuje přenesení některých kontrolních a hodnotících pravomocí na koordinátory předmětových sekcí. Učitelé v rámci těchto sekcí spolupracují zejména v oblasti koncipování výuky a koordinují své působení při přípravě vzdělávacích aktivit, např. revize tematických plánů s ohledem na distanční výuku, úpravy kurikulárních dokumentů, projekty, soutěže a exkurze. Proces přijímání a adaptace nově nastupujících pedagogů je nastaven. Začínajícím pedagogům je poskytována metodická pomoc prostřednictvím uvádějícího učitele – mentora. Dílčí nedostatky byly však zaznamenány v oblasti koordinace vzdělávání v českém jazyce. Ředitelka se ve svých rozhodnutích opírá o výstupy z pravidelné evaluace, např. reflexe učitelů či žáků (evaluační dotazníky), a pro hodnocení kvality výchovně vzdělávacího procesu i pedagogické práce využívá transparentní měřítka. Vedení školy vytváří dostatečný prostor pro iniciativu žáků a podporuje jejich sounáležitost se školou prezentacemi gymnázia na veřejnosti i jejich zapojením do tradičních školních akcí. Průběžné monitorování názorů žáků zprostředkovávají vedení školy třídní učitelé či žákovská samospráva. Výrazným motivačním prvkem pro žáky k dokončení studia je školné, které škole nemusí hradit, pokud úspěšně plní prospěchová kritéria.

Činnosti zaměřené na hodnocení úrovně vzdělávacího procesu výuky byly systémově nastaveny (komplexní, tematické, následné hospitace). Z pedagogických dokumentů je zřejmé, že pro zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy nebylo v dostatečné míře využito systematické sdílení obecných závěrů z hospitační činnosti např. v rámci

pedagogické rady a jejich cílené využívání k eliminaci některých nedostatků a k ověření posunu úrovně pedagogické práce, např. efektivita metod a forem výuky s ohledem na míru aktivizace žáků v některých předmětech.

K obohacení vzdělávacího procesu a k podpoře nadaných žáků napomáhá personální propojení některých učitelů gymnázia s vysokými školami a certifikovanými jazykovými centry. Další vzdělávání pedagogických pracovníků přispívá k prohloubení odborných znalostí jednotlivých učitelů a reaguje na aktuální potřeby školy. Širší spektrum vzdělávacích seminářů i on-line webinářů zahrnuje rovnoměrně všechny vzdělávací oblasti s důrazem na výuku chemie, cizích jazyků a dějin umění.

Úzkou spoluprací vedení školy se zřizovateli se podařilo zajistit perspektivní podmínky pro další rozvoj gymnázia. Efektivní vícezdrojové financování a účelné nakládání s finančními prostředky umožňuje postupnou materiální obnovu i zabezpečení plynulého chodu školy. Vedení gymnázia průběžně zkvalitňuje materiálně technické vybavení v souladu s profilací školy, mj. kmenové třídy, odborné učebny přírodních věd, výchov a jazyků, počítačovou pracovnu, modernizuje didaktické pomůcky, prezentační a audiovizuální techniku. Žáci mají k dispozici Wi-Fi síť, kopírovací centrum a relaxační koutky přímo ve třídách. Odborná literatura včetně cizojazyčného fondu je součástí knihovny. Tělovýchovné aktivity probíhají v pronajímaných prostorách. Škola vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Stravování žáků je zajištěno smluvně v prostorách základní školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi v předmětech humanitního a přírodovědného zaměření, ve výuce cizích jazyků (anglického, francouzského, španělského). K jejich zvládnutí efektivně napomáhá promyšlená organizace vzdělávání (dělené hodiny), účelné využití disponibilní časové dotace pro oblast jazykové komunikace a volitelných předmětů.

Většina hospitovaných hodin se vyznačovala klidnou a příjemnou pracovní atmosférou se vzájemným přirozeným respektem učitelů i žáků. Žáci dodržovali pravidla přirozené komunikace a respektovali stanovené postupy práce. Osobnostní a odborné předpoklady učitele v části sledované výuky pozitivně ovlivňovaly způsob výuky, např. efektivní uplatňování aprobace, účinné využití menších skupin, motivace žáků k vyučovanému předmětu. Vyučovací hodiny, až na výjimky (např. francouzský jazyk), však nebyly vyučujícími zhodnocena z hlediska naplnění obsahu a dosažení cíle.

V hospitované výuce převládaly metodicky a didakticky zdařilé hodiny, které měly jasně definovaný vzdělávací cíl a promyšlenou strukturu s obvykle efektivně využitým časovým prostorem. Vzdělávací strategie zpravidla rozvíjely vědomosti a dovednosti žáků, směřovaly k přípravě žáků k maturitní zkoušce a ve společenskovědních předmětech vhodně formovaly jejich postoje. Učitelé obvykle prezentovali učivo v širších souvislostech, propojovali mezipředmětové přesahy a probíranou látku s praktickými zkušenostmi žáků. Časté bylo využití prezentační a didaktické techniky, což podporovalo názornost a vizualizaci výuky. Převážná část žáků tak byla rovnoměrně zapojena do vyučování, aplikovala, vyhledávala a interpretovala získané informace a prokazovala přiměřenou znalost terminologie. V části hodin pak žáci vhodně využili prostor pro prezentaci svých prací a odpovídajícím způsobem komentovali zadané téma, v menší míře byli vedeni k hodnocení vlastního pokroku. Kvalitu části vyučovacích hodin snižovala menší metodická propracovanost nebo dílčí didaktické nedostatky jako využití didaktického závěru hodiny. Pojetí výuky bylo založeno spíše na činnostech učitele, dominoval frontálně vedený výklad doplněný řízeným rozhovorem

a samostatnou práci žáků i práci ve dvojicích. Uplatňovaná škála metod a forem výuky byla málo pestrá, což se projevovalo menší dynamikou vyučovací hodiny i nižší mírou zapojení žáků. Činnosti podporující vzájemnou kooperaci žáků a rozvoj jejich sociálních a komunikačních kompetencí uplatnili učitelé v malé míře. Stanovené vzdělávací strategie jen ojediněle odrážely individuální předpoklady žáků s ohledem na celé spektrum jejich nadání. Při poskytování zpětné vazby učitelé málo akcentovali různé vzdělávací potřeby žáků s ohledem na míru jejich zapojení a pochopení učiva. Většinou se obraceli ke třídě jako celku a reagovali zejména na podněty spolupracujících žáků. Z hospitací vyplynulo, že žáci byli jen v omezené míře vedeni k objektivnímu posouzení kvality práce svých vrstevníků podle předem známých kritérií nebo k sebereflexi. Vyučující vesměs dbali na jazykovou kulturu ve vyučování. Vyučovací hodiny, až na výjimky (např. francouzský jazyk), však nebyla vyučujícími zhodnocena z hlediska naplnění obsahu a dosažení cíle.

Ve sledované výuce českého jazyka byla zaznamenána rozdílná pedagogická úroveň. V části sledované výuky převládal frontální způsob výuky s dominantní rolí učitele, což vedlo k nerovnoměrnému zapojení a snížené aktivitě žáků a byl méně přínosný pro rozvoj praktických dovedností zejména při práci s textem. Volba vzdělávacích strategií efektivně ne vždy využívala nízký počet žáků ve skupině a pouze minimálně zohledňovala rozdílné vzdělávací potřeby žáků s odlišným mateřským jazykem. V průběhu vzdělávání byla rozvíjena čtenářská gramotnost, byly vytvářeny příležitosti pro práci s různými informačními zdroji (učebnice, internetová jazyková příručka, mapa jazyků). Učivo bylo prezentováno srozumitelně a názorně, žáci byli vedeni k samostatnému odvozování nových poznatků. Při vzdělávání v cizích jazycích byly rozvíjeny všechny jazykové kompetence, dostatečný důraz byl kladen na produktivní řečové dovednosti žáků. V průběhu vzdělávání bylo vytvářeno podnětné jazykové prostředí, výuka byla vedena výhradně v cílových jazycích. Ve výuce byly průběžně vytvářeny situace a příležitosti pro spontánní reakce žáků a delší souvislé řečové projevy. Slovní zásoba byla efektivně upevňována v komunikačních situacích. Důraz byl kladen na rozvoj jazykových kompetencí. Vzdělávání bylo účinně podpořeno vhodnými videoukázkami a reáliemi zemí studovaného jazyka. Výuka byla propojena s reálnými situacemi a směřovala k praktickému využití získaných dovedností v běžném životě. Vzdělávání ve francouzském jazyce se vyznačovalo velmi dobrou osvojenou úrovní dovedností žáků a efektivním využitím anglického jazyka pro ověření správného porozumění. Ve vyučovacích hodinách matematiky a přírodovědných předmětů žáci samostatně objevovali nové poznatky, pracovali se zájmem. Organizačně převládala frontální výuka. V průběhu se účelně střídaly výukové metody, patrná byla snaha vyučujících aktivizovat žáky. Přínos představovalo využití prostředků informačních technologií nebo pracovních listů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání škola stanovila pravidla, sleduje a vyhodnocuje vzdělávací výsledky žáků v průběhu i na konci vzdělávacího cyklu, a to na úrovni vyučujících, tříd i pedagogické rady. Zákonní zástupci žáků jsou o těchto výsledcích informováni na pravidelných třídních schůzkách a průběžně rovněž prostřednictvím elektronického informačního systému. Pro zjišťování výsledku vzdělávání škola využívá vlastní i externí testování. Dle potřeby přijímá opatření ke zlepšení stavu. Zpětnou vazbu na dosaženou úroveň poskytovaného vzdělávání poskytují škole také výsledky úspěšnosti žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou. V posledním výběrovém zjišťování výsledků žáků středních škol (školní rok 2022/2023) jsou dosažené výsledky žáků v přírodovědné gramotnosti a čtenářské gramotnosti nadprůměrné a výborné. K výsledkům

maturitní zkoušky z českého jazyka (školní roky 2017/2018 až 2019/2020), které byly horší než průměr stejného oboru vzdělání v ČR, škola sice přijímala opatření, jejich účinnost se však projevila až v delším časovém odstupu. Ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 již žáci školy vykazovali ve společné části maturitní zkoušky stoprocentní úspěšnost.

V oblasti poradenských služeb funkci výchovného poradce a metodika prevence zastává zástupce ředitelky. Výhoda prostředí malé školy umožňuje pružně reagovat na zjištěné problémy žáků a zaměřit preventivní strategie podle identifikovaných potřeb. K prioritám patří zvládnutí přechodu žáků ze základní školy a vyrovnání se s nároky gymnaziálního studia, podpora prosociálního chování žáků a včasné zachycení případných problémových projevů chování. K těmto cílům účinně napomáhají systémově nastavené aktivity, které byly uplatněny i při návratu žáků k prezenční výuce. Průběžně realizovaná prevence sociálně patologických jevů efektivně využívá podnětů pedagogů, vhodně propojuje vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů s tematicky zaměřenými besedami a projekty. Ojedinelé projevy problémového chování jsou řešeny pohovorem s třídním učitelem, jednáním s rodiči nebo formou výchovných opatření. Škole se daří eliminovat rizikové chování žáků, což ve sledovaném období dokládá nízký počet uložených kázeňských opatření, žádný žák také nebyl hodnocen sníženým stupněm chování. Počet zameškaných hodin na žáka odpovídá typu školy, v gymnáziu se nevyskytuje neomluvená absence.

K úspěšnému zvládnutí nároků gymnaziálního vzdělávání přispívají pravidelně nastavené konzultace všech pedagogů, struktura maturitních seminářů. Zájem a nadání žáků škola podporuje rozmanitými školními i mimoškolními aktivitami, diferenciací jazykových skupin. Realizovaný systém péče o žáky s potřebou podpůrných opatření zajišťuje vzdělávání podle jejich potřeb (k termínu inspekční činnosti pouze tři žáci). Identifikovaným žákům se slabším prospěchem nebo žákům s odlišným mateřským jazykem je případně potřeby poskytována individuální pomoc, např. delší časový prostor pro práci, motivační pohovor, možnost opravy testu. V průběhu sledované výuky byla ale individualizována podpora těmto žákům zaznamenána spíše okrajově. Kvalitní realizace kariérového poradenství umožňuje žákům optimální volbu terciárního vzdělávání včetně zajištění komplexní diagnostiky profesní orientace pro výběr vhodné vysoké školy.

Analýza dosažených výsledků umožňuje periodicky sledovat individuální pokrok žáka, srovnávat skupinové výstupy a efektivně zaměřit závěrečnou přípravu žáků k maturitní zkoušce. Externí zpětnou vazbu o kvalitě jazykového vzdělávání poskytuje škole úspěšnost jednotlivých žáků v mezinárodních jazykových zkouškách. Úroveň osvojených kompetencí žáků dokládá také jejich zdařilá účast v soutěžích, olympiádách (např. překladatelská soutěž či matematika olympiáda).

S vysokou mírou osvojených znalostí a dovedností žáků koresponduje rovněž úspěšnost absolventů při přijetí ke studiu na vysokých školách různého zaměření.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2014/2015 došlo ke zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání. Personální podmínky si udržely požadovanou úroveň, zejména v oblasti cizojazyčného vzdělávání jsou nadstandardní.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti týkající se vybudování bezbariérového přístupu se nepodařilo naplnit.

Silné stránky

- Jasně stanovená strategie rozvoje školy je transparentní, vymezuje priority a stanovené cíle, které se daří úspěšně postupně realizovat.
- Systémový rozvoj jazykových kompetencí žáků v cizích jazycích včetně možnosti složení jazykových zkoušek přímo ve škole.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Žáci nejsou cíleně vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení či vyhodnocování naplnění stanovených cílů vyučovacích hodin, což má dopad na poskytovanou zpětnou vazbu k jejich práci.
- V nižší míře jsou uplatňovány metody a formy práce podporující spolupráci žáků, kritické myšlení a práci žáků s různými informačními zdroji při řešení úloh.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat aktivizaci a vzájemnou kooperaci žáků ve výuce, častěji uplatňovat individuální zpětnou vazbu a zapojovat žáky do vzájemného hodnocení podle předem stanovených kritérií i sebereflexe.
- Vytvářet ve výuce více příležitostí k rozvoji kritického myšlení žáků k samostatné, práci žáků s různými typy informačních zdrojů.
- Sdílet závěry z hospitační činnosti na úrovni školy a využívat je k posunu kvality pedagogické práce i k zajištění podpory učitelů, zejména začínajících, zacílit vzdělávací semináře na oblast aktivizačních metod a forem výuky a prvků formativního hodnocení.
- Nastavit funkční systém podpory nově přichozích a začínajících pedagogů zejména v českém jazyce s ohledem na ukončování studia maturitní zkouškou.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Maticní 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program platný ve školním roce 2022/2023
2. Organizace školního roku 2022/2023 (rozvrhy vyučovacích hodin, kontrolní a hospitační plány a záznamy z hospitací vedení školy, koncepční záměry apod.)
3. Školní matrika střední školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
4. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená ve školním roce 2022/2023
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
6. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená ve školním roce 2022/2023
7. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)
8. Smlouva o zajištění stravování pro žáky a zaměstnance ze dne 20.1.2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

PaedDr. Ivana Marková, Ph.D.,
školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.